

LILLA EDETS
KOMMUN

Kallelse Kommunstyrelsen

Tid: Tisdag 23 augusti 2022 kl. 16:00

Plats: Digitalt via Teams och Västra Roten i kommunhuset, Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordningen
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, mål nr 7851-22, avd 5 (Avfallstaxa 2023)	2022/236	Elisabeth Linderöth, kommunchef Karin Holmström, sektorchef samhälle

Julia Färjhage (C)
Ordförande

Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, mål nr 7851-22, avd 5

Dnr KS 2022/236

Sammanfattning

Den av kommunfullmäktige beslutade Avfallstaxa, 2022-06-20, 68§ har överklagats till förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten har anmodat Lilla Edets kommun att senast 2022-08-26 svara i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen. Klaganden yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva kommunfullmäktiges beslut om avfallstaxa och menar att beslutet strider mot kommunallagens självkostnadsprincip 2 kap 6§.

I bifogad bilaga ” Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, daterad 2022-07-27” framgår förvaltningens förslag till yttrande.

Av yttrandet framgår att förvaltningen anser att beslutet är fattat på rimliga och lagliga grunder och att det saknas skäl för att beslutet om Avfallstaxan 2023 utgör ett olagligt beslut enligt 13 kap. 8 § KL samt att beslutet av något skäl skulle upphävas.

Planeringen av avfallsekonomin görs i enlighet med självkostnadsprincipen och något ackumulerat överskott under flera år ska därför inte uppstå.

Inför år 2020 fanns ett underskott i eget kapital på -0,16 mkr. Från denna negativt ingående balans uppstod under 2020 till 2021 ett oförutsett överskott för avfallskollektivet som innebar 1,9 mkr i egna kapital. Överskottet uppstod till stor del för att ett planerat projekt att införa matavfallsinsamling av oförutsedda skäl inte kunde fullföljas.

Prognosen för ingående eget kapital år 2023 är 1,4 mkr och med förslagna taxehöjningar 2023 är bedömningen att det egna kapitalet är använt inom avfallsverksamheten under året. Inför år 2024 finns därför inget överskott i eget kapital. Planeringen följer därmed självkostnadsprincipen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2022-07-28

Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, daterad 2022-07-27

Underrättelse från förvaltningsrätten, daterad 2022-07-14

Föreläggande att lämna yttrande, daterad 2022-07-13

Föreläggande Mål nr 7851-22 överklagande av KF beslut 2022-06-20, §68

Beslut KF 2022-06-20

Avfallstaxa 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att yttra sig till förvaltningsrätten enligt ”Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, daterad 2022-07-27”.

Elisabeth Linderoth
Kommunchef
elisabeth.linderoth@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Förvaltningsrätten

Beslutet skickas för kännedom till
Kommunchef
Sektorchef samhälle
Enhetschef avfall och återvinning

Förvaltningsrätten i Göteborg
Adress
Postnummer Postort

Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen, mål nr 7851-22, avd 5

Avser Kommunfullmäktiges beslut 2022-06-20/ § 68, Avfallstaxa i Lilla Edets kommun

Förvaltningsrätten har anmodat Lilla Edets kommun att senast 2022-08-26 svara i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen. Överklagandet avser kommunfullmäktiges beslut 2022-06-20 § 68 "Avfallstaxa i Lilla Edets kommun".

Klaganden yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva kommunfullmäktiges beslut den 20 juni 2022 § 68 beträffande avfallstaxa. Grunden för yrkandet är bland annat att beslutet strider mot självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § kommunallagen (KL).

En taxa som stämmer överens med kostnaderna för verksamheten fastställs i kommunen. Eventuella överskott eller underskott regleras inom en treårig period. Både kommunen och verksamheten förstår och beaktar den viktiga självkostnadsprincipen som framgår av 2 kap. 6 § kommunallagen (KL) men även 27 kap. 5 § MB. Förslag till ny avfallstaxa utgår från självkostnaderna för avfallstjänsterna som tillhandahålls i kommunen.

Från att tidigare haft en negativt ingående balans uppstod under 2020 till 2021 ett oförutsett överskott för avfallskollektivet som innebar 1,9 mkr i eget kapital. Överskottet uppstod i synnerhet på grund av att ett planerat projekt, att införa matavfallsinsamling, av oförutsedda skäl inte kunde fullföljas. Projektet pågår nu och beräknas vara slutfört under innevarande år 2022. Det innebär att överskottet från 2021 planeras att användas med huvudsakligt utfall under 2023.

Verksamheten tänker hantera det oförutsedda överskottet dels genom ett oplanerat underskott för år 2022 om 0,5 mkr (prognos T1) på grund av oförutsedda inflationshöjande kostnadsökningar och dels genom ett planerat underskott för år 2023 om 1,5 mkr på grund av ökande personal- och kapitaltjänstkostnader i huvudsak kopplat till matavfallsinsamlingen. De ökande kapitaltjänstkostnaderna beror till största delen på investeringar, gjorda under 2022 genom, köp av hjullastare till återvinningscentralen, två nya insamlingsfordon för avfall och nya avfallskärl. Det planerade underskottet för år 2023 kommer att uppstå genom att inte öka taxan så mycket som hade behövts om nuvarande överskott inte funnits. Det ingående överskott i eget kapital för år 2022 var 1,9 mkr. Prognosen för ingående eget kapital år 2023 är 1,4 mkr och år 2024 uppstår inget överskott i eget kapital enligt planen. Planeringen görs i enlighet med självkostnadsprincipen och något ackumulerat överskott under flera år ska därför inte uppstå. All information och planering har kommunicerats och

redovisats muntligt och skriftligt till samhällsnämnden och kommunstyrelsen samt skriftligt till kommunfullmäktige vid beslutstillfällena.

Under början av 2022 upptäcktes att fakturering om 145 543 kr (ca 50 000 kr per år) för elektronikavfall inte skett för 2019, 2020 och 2021. Faktureringen i efterhand har hanterats och lett till en extra intäkt för tertial 1 år 2022. Intäkten för försäljning av elektronikavfall är ca 50 000 kr per år vilket måste ställas i relation till avfallsekonomin och till intäkten för försäljning av avfall från återvinningscentralen som uppgår till 1,1 mkr 2021. Intäkten om ca 50 000 kr per år för elektronikavfall bedöms inte påverka avfallstaxan för 2023. Verksamheten informerade ansvarig nämnd om fakturering av elektronikavfall under den ekonomiska redovisningen för tertial 1.

Avfallstaxa 2023 är inte uppbyggd för att fondera medel till framtida kostnader som uppstår för verksamheten senare än år 2023. Alla intäkter från avfallstaxan för år 2023 avses användas för verksamhetens kostnader innevarande år i enlighet med självkostnadsprincipen. Beslutet om Avfallstaxa 2023 strider därmed inte mot självkostnadsprincipen då kommunen inte tar ut en högre avgift än vad som motsvarar självkostnaderna för avfallstjänsterna som tillhandahålls. Alla intäkter från avfallstaxan för år 2023 stannar i verksamheten och återinvesteras genom att bland annat täcka för verksamhetens kostnader för år 2023.

En plan för att reglera det oförutsedda överskottet i eget kapital för den avgiftsfinansierade verksamheten vid 2023 års slut har redovisats muntligen i samband med samhällsnämnden och kommunstyrelsen. Alla relevanta kända kostnader och intäkter har tagits med i den kommunicerade kalkylen som ligger till grund för beslutet Avfallstaxa 2023. Några oklarheter i ärendet anses inte föreligga och ärendet anses vidare har blivit fullgott berett inför kommunfullmäktiges beslut.

Mot bakgrund av detta yttrande anser förvaltningen att beslutet är fattat på rimliga och lagliga grunder. Det saknas därför skäl för att beslutet om Avfallstaxan 2023 utgör ett olagligt beslut enligt 13 kap. 8 § KL eller att beslutet av något annat skäl skulle upphävas.

Elisabeth Linderoth
Kommunchef

Kommunfullmäktige protokoll 2022-06-20

§ 68

Avfallstaxa

Dnr KS 2022/236

Sammanfattning

Samhällsnämnden beslutade att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa avfallstaxa 2023 enligt samhällsnämndens protokoll Dnr SAN 2022/156 § 53

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokoll 2022-05-24

Ekonomichefens tjänsteskrivelse daterad 2022-05-11

Samhällsnämndens protokoll Dnr SAN 2022/156 § 53

Ekonomiska konsekvenser

Prisskillnaden för ett vanligt hushåll redovisas i tabellen nedan:

Pris för standardabonnemang, matavfall varannan vecka, restavfall var fjärde vecka. Inklusiv grundavgift villa, inklusiv moms.

Pris för standardabonnemang, matavfall varannan vecka, restavfall var fjärde vecka.				
	Pris	Prisskillnad %	Prisskillnad kr	Prisskillnad kr/månad
2022	2 335,00 kr			
2023	2 428,25 kr	4%	93,85 kr	7,82 kr

Yrkande

Johan Sösaeter Johansson (SD) tillstyrker samhällsnämndens förslag till avfallstaxa förutom att ”Tjänsten som ej berör tömning av enskilda avlopp ökar med 4%” och ”Tjänsten som berör tömning av enskilda avlopp ökar med 5%, förutom slambehandlingsavgiften som är oförändrad”, tas bort.

Frej Dristig (SD) tillstyrker Johan Sösaeter Johansson yrkande.

Jörgen Andersson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Carlos Rebelo Da Silva (S) och Julia Färjhage (C) tillstyrker Jörgen Anderssons yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Jörgen Anderssons yrkande mot Johan Sösaeter Johanssons yrkande och finner att kommunfullmäktige bifaller Jörgen Anderssons yrkande.

Kommunfullmäktige protokoll 2022-06-20

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång fastställs:

Ja-röst för Jörgen Anderssons yrkande

Nej-röst för Johan Sösaeter Johanssons yrkande

	Vid omröstning		
	JA	NEJ	AVSTÅR
Julia Färjhage (C)	X		
Jörgen Andersson (C)	X		
Ethel Augustsson (C)	X		
Johan Blixth (C)	X		
Lars Ivarsbo (C)	X		
Carina Andersson (C)	X		
Camilla Waltersson Grönvall (M)	X		
Andreas Nelin (M)	X		
Zara Blidevik (M)	X		
Camilla Olofsson (M)	X		
Marie-Louise Nielsen (KD)	X		
Michelle Winkel (L)	X		
Stephan Gyllenhammar (MP)	X		
Maria Johnsson (S)	X		
Carlos Rebelo Da Silva (S)	X		
Harry Berglund (S)	X		
Mikael Karlsson (S)	X		
Kjell Johansson (S)	X		

Kommunfullmäktige protokoll 2022-06-20

	Vid omröstning		
	JA	NEJ	AVSTÅR
Lena Hållinder Berglund (S)	X		
Kristian Hermansson (S)	X		
Malin Edvardsson (S)	X		
Linda Holmer Nordlund (V)	X		
Peter Spjuth (V)	X		
Roger Sundström (SD)		X	
Frej Dristig (SD)		X	
Johan Sösaeter Johansson (SD)		X	
Carl Carlsson (SD)		X	
Ann-Kristin Johansson (SD)		X	
Jari Kalliomäki (SD)		X	
Finn Pedersen (SD)		X	
Anders Willgard (SD)		X	
Summa	23	8	

Vid omröstningen avges 23 ja-röster och 8 nej-röster och kommunfullmäktige har därmed beslutat enligt Jörgen Anderssons yrkande.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa föreslagen avfallstaxa enligt samhällsnämndens protokoll § 53/2022 att gälla från 1 januari 2023 och tillsvidare.

Reservation

Ledamöter och tjänstgörande ersättare för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet expedieras till
Samhällsnämnden
Karin Holmström, sektorchef samhälle

Lilla Edets kommun

2022/236

Parter: Johan Sösaeter Johansson ./, Lilla Edets kommun
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Det bifogade överklagandet har kommit in till domstolen.

Målet behöver kompletteras

Ni ska ge in följande handlingar:

- det överklagade beslutet med eventuella bilagor.
- de handlingar som utgjort underlag för det överklagade beslutet
- anslagsbevis, med uppgift om vilken dag anslaget om protokolljustering sattes upp på anslagstavlan och vilken dag det togs ned.

Detta gäller även i de fall tiden för överklagande inte har gått ut.

Kompletteringen ska ges in till domstolen snarast men **senast den 13 juli 2022**

När ni skickar in kompletteringen

Uppge namn, målnummer 7851-22 och mobilnummer eller annat telefonnummer ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna med e-post, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. För högre säkerhet än vanlig e-post, använd www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss enklast per telefon 031-732 70 00.

Jessica Eolsson

Bifogade handlingar: aktbilaga 1

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress Sten Sturegatan 14	Öppettider måndag–fredag 08:00–16:00	Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	E-post forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
Telefon 031 - 732 70 00			Webbplats www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Till förvaltningsrätten Göteborg
Box 53197
400 15 Göteborg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avd. 5

INKOM: 2022-07-07
MÅLNR: 7851-22
AKTBIL: 1

Begäran om laglighetsprövning av beslut fattat av kommunfullmäktige i Lilla Edet

Klagande:

Johan Sösaeter Johansson,
ledamot av kommunfullmäktige i Lilla Edet.

Personnr: 19991006-6852
Adress: Bästorp 120, 463 96 Nygård
E-post: johan.sosaeter.johansson@sd.se
Telefon: 0735012687

Saken:

Laglighetsprövning enligt kommunallag (2017:725).

Beslut:

Kommunfullmäktige i Lilla Edets beslut den 20 juni 2022 §68 beträffande avfallstaxa, Dnr: 2022/236.

Yrkande:

Klaganden yrkar att förvaltningsrätten upphäver kommunfullmäktiges beslut.

Grunder för yrkande:

Beslutet strider mot kommunallagens självkostnadsprincip 2 kap. 6§.
Kommunallagens självkostnadsprincip är tydlig; *“Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller de nyttigheter som de tillhandahåller”*.

I Lilla Edets kommun har avfallskollektivet ackumulerat ett överskott om drygt 17 procent åren 2020 och 2021¹, trots detta beslutar kommunfullmäktige att höja avfallstaxan. Det ackumulerade överskottet från tidigare år är ännu inte återställt och en plan för hur detta ska återställas har inte presenterats.

---

¹ Årsbokslut 2021 Samhällsnämnden, Dnr: SAN 2021/255, Lilla Edets kommun.

Det har framförts argument för att kommunen står inför stora framtida investeringar bland annat inom avfallskollektivet, men då är det värt att notera att högsta domstolen har i en dom från 1994 NJA 1994, där HD uttalade ett principiellt förbud mot dagens användare att belastas med kostnader som bör betalas av framtida användare.

Det har också **efter** att Samhällsnämnden föreslagit taxehöjningar rörande uppdagats att det ackumulerade överskottet inom avfallskollektivet är större än vad som redovisats, detta då det har hittats ej fakturerade kostnader för skrot. Här är det värt att notera att nedjustering av de föreslagna taxehöjningar med motsvarande belopp inte gjorts, vilket stärker tvivelaktigheterna till om de beslutade taxehöjningarna verkligen är i enlighet med kommunallagens självkostnadsprincip.

Sammanfattning:

Då kommunen ackumulerat ett överskott närmare 17 procent inom avfallskollektivet åren 2020 och 2021 och inte kunnat redovisa en plan för att återställa underskottet strider beslutet om höjning av avfallstaxor 2023 mot kommunallagens självkostnadsprincip. Att det uppdagats att det ackumulerade överskottet inom avfallskollektivet de facto är större efter att förslaget till taxehöjning konstruerats talar för att den beslutade höjningen är ett överuttag, något som strider mot kommunallagen.

Enligt förarbetena bör det totala uttaget av avgifter inte överstiga kostnaderna för verksamheten under en längre tid. I ett fall (NJA 1988 s. 457) har 18 procent ansetts vara ett väsentligt överuttag.

Förarbetena stipulerar också att ackumulerade överskott ska i bokföringen avgränsas så att ingen oklarhet kan råda om omfattningen av de årliga och över åren ackumulerade beloppen. De ej fakturerade kostnaderna för skrot de tidigare åren har varken bokförts eller varit med i handlingarna inför beslutet inför höjningen av avfallstaxan, utan detta redovisades muntligt på kommunstyrelsen och flera olika uppgifter om omfattningen har förekommit, dessa var heller ej med i handlingarna till kommunfullmäktige. Således har beslutet fattats av kommunfullmäktige på oklara grunder.

Nygård den 7 juli 2022

Johan Sösaeter Johansson
Ledamot av kommunfullmäktige

Lilla Edets kommun

2022/236

Parter: Johan Sösaeter Johansson ./ Lilla Edets kommun
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Ni har begärt ytterligare tid att lämna in yttrande. Domstolen beviljar förlängning till den tid som framgår nedan. Om yttrandet inte kommer in i rätt tid, kan domstolen komma att avgöra målet ändå.

Sista dag är **senast den 26 augusti 2022**.

Skicka gärna in handlingarna med e-post, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. Uppge alltid målnumret 7851-22. För högre säkerhet än vanlig e-post, använd www.domstol.se/kontaktformular. För handlingar som ska signeras, använd istället www.domstol.se/digitalhandling.

Gunilla Falk
Telefon 031-732 70 00

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sten Sturegatan 14
Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se